

ĒTIKAS KODEKSS

Izglītības iestādes reģistrācijas Nr. 3397702502; PVN reģistrācijas nr. 90000809720; Jāņa Asara iela 5, Rīgā, LV-1009, Latvija; tālr. 67296929, e-pasts: rsuskmk@rsu.lv, www.rcmc.lv

Pamata versija 08.02.2018; Gzrozījumi:29.08.2024.

I. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledžas (turpmāk - Koledža) Ētikas kodeksa (turpmāk – Kodekss) mērķis ir atgādināt par ētikas pamatprincipiem un prasībām, kas jāievēro, lai Koledža sekmīgi pildītu savu **misiju** – ir sagatavot augstas kvalitātes speciālistus, lai studiju laikā iegūtās zināšanas, attieksme un prasmes būtu atbilstošas veselības aprūpes jomas vajadzībām un ilgtspējīgai attīstībai, būtu iekļaujošas un balstītos humānismā kā vienā no Sarkanā Krusta pamatprincipiem tā kopā veidojot stabilu pamatu mūžizglītībai un pētniecībai.
- 1.2. Kodeksa uzdevums ir precizēt ētikas normas, kuras Koledžas studējošajiem un audzēkņiem (turpmāk – izglītojamajiem), docētājiem, pedagogiem un administrācijas darbiniekiem jāievēro attieksmē pret Koledžu, savā profesionālajā darbībā, savstarpējā saskarsmē, kā arī attiecībās ar citām institūcijām.

II. Ētikas principi Koledžā

- 2.1. Objektivitāte un godīgums:
 - 2.1.1. savus pienākumus un uzņemtās saistības pildīt pēc labākās sirdsapziņas;
 - 2.1.2. uzturēt taisnīgas, uz cieņu un uzticēšanos balstītas attiecības;
 - 2.1.3. uzklaut konstruktīvu kritiku, būt gatavam atzīt pieļautās kļūdas un labot tās;
 - 2.1.4. vērsties pret jebkādu diskrimināciju dzimuma, vecuma, reliģijas, politiskās pārliecības, nacionalitātes, rases, seksuālās orientācijas u.c. dēļ;
 - 2.1.5. savstarpējā komunikācijā izturēties ar cieņu vienam pret otru, balstīties tikai uz objektīvi pārbaudītu informāciju, neizplatīt patiesībai neatbilstošas ziņas;
 - 2.1.6. vērsties pret jebkādam diskriminācijas pazīmēm darbinieku atlasē un kandidātu izvirzīšanā paaugstinājumam.
- 2.2. Atklātība un lojalitāte:
 - 2.2.1. ar profesionālo darbību Koledžā saistītajos publiskajos izteikumos paust viedokli atbilstoši sava amata pilnvarojumam un Koledžas iekšējos normatīvajos dokumentos noteiktajai kārtībai;
 - 2.2.2. rūpēties par Koledžas prestižu; saudzēt tās īpašumu;
 - 2.2.3. savās darbībās un izteikumos būt lojāliem gan vienam par otru, gan Koledžu;
 - 2.2.4. apzināties, ka katra atsevišķa darbinieka un izglītojamā uzvedība un rīcība veido Koledžas kopējo tēlu sabiedrībā;
 - 2.2.5. respektēt uzskatu un viedokļu izteikšanas brīvību, vienlaikus vērsties pret augstprātību, izsmieklu un neobjektivitāti;
 - 2.2.6. vērsties pret jebkādam korupcijas izpausmēm Koledžā un informēt Koledžas vadību par ikvienu šādu gadījumu;
 - 2.2.7. savlaicīgi novērst konflikta rašanās iespējamību. Nepieļaut konfliktu risināšanā vai kritikas izteikšanā personas cieņas aizskaršanu, rupjības, fizisku iespaidošanu;
 - 2.2.8. Nepieļaut, ka notiek jebkāda veida nevēlama vārdiska, nevārdiska vai fiziska seksuāla rakstura rīcība, kuras mērķis vai sekas ir kādas personas cieņas

aizskaršana, jo īpaši, ja tā rada iebiedējošu, naidīgu, degradējošu, pazemojošu vai aizskarošu vidi.

- 2.2.9. atzīt neētisku rīcību vai nekorektu polemiku.
- 2.3. Godprātība un taisnīgums:
 - 2.3.1. Izglītojamajiem godprātīgi mācīties, docētājiem, pedagogiem un administrācijas darbiniekiem godprātīgi pildīt darba pienākumus, neizmantojot amata stāvokļa priekšrocības personīgā labuma gūšanai sev vai citai personai;
 - 2.3.2. atbalstīt tos, kas tikko uzsākuši mācību vai darba gaitas [Koledžā, dalīties ar viņiem savās profesionālajās zināšanās, pieredzē un praksē; nepieļaut pazemošanu, publisku kritiku, cinisku attieksmi un nomelnošanu;
 - 2.3.3. paškritiski atzīst un labot pieļautās kļūdas, censties nepieļaut ļaunprātīgu citu personu zināšanu trūkuma un kļūdu izmantošanu;
 - 2.3.4. uz kļūdām mācību procesā vai darbā norādīt personīgi;
 - 2.3.5. izglītības ieguves procesā veicināt objektivitāti, personisko atbildību, savstarpējo cieņu un uzticēšanos, labu mācīšanas un mācīšanās, un sasniegto rezultātu vērtēšanas praksi.
 - 2.3.6. atvainoties par neētisku rīcību.

III. Ētikas pamatprasības Izglītojamajiem

- 3.1. Mācīties atbilstoši Koledžas mācību plānos noteiktajām prasībām un termiņiem.
- 3.2. Ievērot akadēmiskā godīguma principus. Uzskatīt par nepieņemamu ierakstu viltošanu, pašplaģiātismu, un plaģiātismu – cita rakstītāja vai runātāja ideju, frāžu, teikumu vai garāku teksta fragmentu izmantošanu bez atbilstošas atļaujas vai atsaucēm
- 3.3. Mācību (studiju) procesā izmantot mākslīgā intelekta rīkus tiktāl, ciktāl tas nav pretrunā ar akadēmisko godīgumu.
- 3.4. Izturēties ar cieņu pret citiem Koledžas izglītojamajiem, docētājiem, pedagogiem, administrācijas darbiniekiem; nepieļaut viņu izsmieklu un iebiedēšanu.
- 3.5. Būt objektīvam, publiski vērtējot docētāju un pedagogu sagatavotību, spējas un centienus.
- 3.6. Ievērot ētikas principus komunikācijā sociālajos tīklos, tai skaitā, informācijas izplatīšanā, komentāros, viedokļa paušanā, kas satur pārprotamu vai pazemojošu attieksmi pret Koledžu, Izglītojamajiem, docētājiem un pedagogiem, administrācijas darbiniekiem vai pacientiem.
- 3.7. Ierasties uz nodarbībām savlaicīgi, pirms docētāja un/vai pedagoga.
- 3.8. Izslēgt nodarbību laikā mobilo telefonu un/vai citas ar nodarbību nesaistītas ierīces, kas varētu traucēt nodarbības gaitu un pārējos izglītojamos.
- 3.9. Respektēt pacienta tiesības un neizmantojot mobilajās ierīcēs pieejamo fotografēšanas, filmēšanas vai ieraksta funkcijas praktisko nodarbību vai prakses norises laikā.
- 3.10. Ja nepieciešams, palīdzēt docētājam un/vai pedagogam sakārtot nodarbībām paredzēto mācību telpu.
- 3.11. Uzskatīt par nepieļaujamu nodarbību apmeklēšanu virsdrēbēs un siltajos āra apavos (rudēn, ziemā).

IV. Ētikas pamatprasības docētājiem un pedagogiem

- 4.1. Pilnveidot savas pedagoģiskās un profesionālās kompetences.
- 4.2. Veikt pierādījumos balstītu zinātniski pētniecisko darbu.
- 4.3. Nesavtīgi nodot savas zināšanas un pedagoģisko pieredzi mazāk pieredzējušiem kolēģiem.
- 4.4. Nepieļaut attiecībās ar izglītojamajiem jebkādas protekcijas, korupcijas vai diskriminācijas tendences. Objektīvi vērtēt izglītojamo sasniegtos rezultātus - zināšanas, prasmes un kompetences.

- 4.5. Nepieļaut nelikumīgu samaksu par apmācību un konsultācijām.
- 4.6. Informēt Izglītojamos par savām prasībām vai izmaiņās tajās savlaicīgi.
- 4.7. Nodrošināt Izglītojamajiem nepieciešamo konsultāciju sniegšanu.
- 4.8. Ievērot akadēmisko godīgumu, tai skaitā, neuzdot par savām Izglītojamo radītās oriģinālās idejas un neizmantot tās savās publikācijās bez norādes uz idejas autoru, tajā skaitā, nepieļaut arī pašplaģiātismu
- 4.9. Mācību (studiju) procesā izmantot mākslīgā intelekta rīkus tiktāl, ciktāl tas nav pretrunā ar akadēmisko godīgumu.
- 4.10. Neizcelt sava studiju kursa nozīmi, noniecinot citus studiju kursus.
- 4.11. Izvairīties no darbībām, kas varētu mazināt Izglītojamo cieņu un respektu pret citiem docētājiem, pedagogiem, Izglītojamajiem un administrācijas darbiniekiem.
- 4.12. Veicināt Izglītojamo potenciāla attīstīšanu un personības pilnveidi.
- 4.13. Uzklaut un respektēt Izglītojamo domas un viedokli.
- 4.14. Ievērot ētikas principus komunikācijā sociālajos tīklos, tai skaitā, informācijas izplatīšanā, komentāros, viedokļa paušanā, kas satur pārprotamu vai pazemojošu attieksmi pret Koledžu, Izglītojamajiem, docētājiem un pedagogiem, administrācijas darbiniekiem un pacientiem.
- 4.15. Veicināt ētikas un tikumiskas kultūras veidošanos izglītības vidē.

V. Ētikas pamatprasības administrācijas darbiniekiem

- 5.1. Būt objektīvam lēmumu pieņemšanā, norobežoties no personīgajām interesēm un ārējās ietekmes.
- 5.2. Izvairīties no situācijām, kurās varētu rasties reāls, iespējams vai šķietams interešu konflikts vai korupcijai labvēlīgi apstākļi.
- 5.3. Izmantot Koledžas īpašumu un resursus ekonomiski un saudzīgi, atbilstoši Koledžas iekšējos normatīvos aktos noteiktajām prasībām.
- 5.4. Rūpēties par profesionālās kvalifikācijas izaugsmi, izrādīt iniciatīvu un sniegt priekšlikumus darba vides un pienākumu uzlabošanai.
- 5.5. Ievērot ētikas principus savstarpējā komunikācijā un sociālajos tīklos, tai skaitā, informācijas izplatīšanā, komentāros, viedokļa paušanā, kas satur pārprotamu vai pazemojošu attieksmi pret Koledžu, Izglītojamajiem, docētājiem un pedagogiem, vai citiem darbiniekiem.

VI. Ētikas kodeksa normu pārkāpumu izskatīšana

- 6.1. Kodeksā noteikto ētikas pamatprincipu, kā arī uzvedības normu pārkāpumus, ja radušos problēmu nav iespējams objektīvi atrisināt, izskata koledžas Ētikas komisija.
- 6.2. Ētikas komisijas uzdevumi:
 - 6.2.1. izskatīt un novērtēt iesniegtās sūdzības vai iesniegumus par Izglītojamo, docētāju, pedagogu vai administrācijas darbinieku Kodeksa pārkāpumiem
 - 6.2.2. sniegt atzinumu Koledžas direktorei, par konkrētas Kodeksa uzvedības normas pārkāpuma faktu un priekšlikumus, piemērojamajai atbildībai pārkāpuma gadījumā.
- 6.3. Ētikas komisijas darbību nosaka koledžas Ētikas komisijas darba organizācijas kārtība.
- 6.4. Ētikas komisijas lēmumiem ir ieteikuma raksturs.
- 6.5. Nav pieļaujama jebkādu nelabvēlīgu seku radīšana Izglītojamajiem, docētājiem, pedagogiem un administrācijas darbiniekiem saistībā ar sūdzības vai iesnieguma iesniegšanu par Kodeksa normu pārkāpumiem koledžā.
- 6.6. Lēmumu par rīcību, Kodeksā noteikto normu pārkāpuma gadījumā, pieņem Koledžas direktore.

VII. Nosléguma jautājumi

- 7.1. Ētikas kodeksa īstenošana ir ikviena Koledžas Izglītojamā, docētāja, pedagoga un administrācijas darbinieka pienākums.
- 7.2. Šim Kodeksam pakārtotos Koledžas iekšējos normatīvos aktus apstiprina ar Koledžas direktores rīkojumu.
- 7.3. Koledžas Dome pēc situācijas analīzes var veikt šī Kodeksa grozījumus.

Ināra Upmale

RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžas
direktore

Sanita Litiņa

RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžas
direktora vietniece akadēmiskajā un pētniecības darbā